

**PRACOWNIA PROJEKTOWO - KONSULTINGOWA
JERZY IWANIEC**
47-240 Bierawa, ul. Kościelna 10 /
45-920 Opole, ul. Kłopotckiej 13
NIP: 749-194-94-95

PROJEKT ARCHITEKTONICZNO – BUDOWLANY

NAZWA OBIEKTU	BUDYNEK KOŚCIOŁA PARAFIALNEGO
TEMAT	PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOŁA PARAFII Św. Michała Archanioła w Pisarzowicach.
ADRES OBIEKTU	47-364 Pisarzowice ul. Opolska 6a nr działki 237, Obręb 0007 Pisarzowice, AR. 2 Identyfikator dz. 160503_2.0007.AR_2.237
INWESTOR	Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archanioła 47-364 Pisarzowice 6 , gm .Strzeleczy
PROJEKTANT	mgr inż. arch. Jerzy Iwaniec nr. Uprawnień 07/OPOKK/2010
OPRACOWANIE	PRACOWNIA PROJEKTOWO – KONSULTINGOWA JERZY IWANIEC
DATA	SIERPIEŃ 2023

**Projekt architektoniczno-budowlany remontu elewacji
i wieży budynku kościoła Parafii Św. Michała Archanioła
Obiekt: Kościół Parafialny**

Adres obiektu: 47-364 Pisarzowice, Opolska 6a, nr działki 237

Inwestor: Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archanioła

Temat: Projekt remontu elewacji i wieży budynku

Zawartość opracowania

I. Załączniki formalno-prawne

Załącznik nr 1: oświadczenie projektanta

II. Opis techniczny

1. Podstawa opracowania.
2. Cel opracowania.
3. Przedmiot opracowania.
4. Lokalizacja.
  - 4.1 Ochrona konserwatorska
5. Charakterystyka i opis stanu istniejącego budynku
  - 5.1 Rys historyczny,
  - 5.2 Funkcja obiektu,
  - 5.3 Opis stanu istniejącego elewacji budynku.
  - 5.4 Dokumentacja zdjęciowa
6. Ogólna charakterystyka materiałowa.
  - 6.1 Opis renowacji elewacji.
7. Ochrona środowiska.
8. Ochrona p.poż.
9. Uwagi końcowe
  - 9.1 Zagadnienia BHP
  - 9.2 Atesty materiałowe
10. Informacja dotycząca Bioz.

III. Część rysunkowa - KOLORYSTYKA

IIIa. Część rysunkowa - INWENTARYZACJA

I. Załączniki formalno-prawne

Oświadczenie

Na podstawie art. 20 ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. –Prawo Budowlane(jednolity tekst Dz.U. z 2003r. Nr 207, poz. 2016 z późniejszymi zmianami)

Oświadczam

Że projekt PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOŁA PARAFII Św. Michała Archaniola , zlokalizowanym w Pisarzowicach ul. Opolska nr 6a na działce nr 237 został sporządzony zgodnie z umową, obowiązującymi przepisami i zasadami wiedzy technicznej.

Projektant	Opracowanie

Sierpień 2023 r.

II. Opis techniczny

1. Podstawa opracowania

- Zlecenie Inwestora
- Uzgodnienia z Inwestorem
- Oględziny obiektu, wizja lokalna, dokumentacja zdjęciowa
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003r. (Dz.U. 03.120.1133) z późniejszymi zmianami w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego.
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002r. (Dz.U.02.75.690) z późniejszymi zmianami w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.
- Mapa zasadnicza w skali 1:500

2. Cel opracowania

Celem opracowania jest określenie zakresu prac remontowych niezbędnych do wykonania remontu elewacji i wieży budynku kościoła wraz z odtworzeniem kolorystyki.

3. Przedmiot opracowania.

Przedmiotem opracowania jest dokumentacja projektowa określająca sposób oraz technologię wykonania prac remontowych przy użyciu materiałów (tynków, farb itp.) przeznaczonych do zastosowania w obiektach zabytkowych.

4. Lokalizacja

Przedmiotowy wolnostojący budynek kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła położony jest w Pisarzowicach nr 6a na działce nr 237 bezpośrednio przy głównej ulicy. Na przedmiotowej działce znajduje się również cmentarz parafialny. Budynek objęty opracowaniem pochodzi z przełomu XV i XVI wieku.

4.1 Ochrona konserwatorska

Dla danej lokalizacji nie występuje Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego. Budynek jest wpisany do wojewódzkiego rejestru zabytków nieruchomych pod nr 2505.

Przedmiotowe zadanie nie zmienia charakteru i wyglądu zewnętrznego inwestycji poza odnowieniem kolorystyki. Planuje się odtworzenie pierwotnego tynku w części cokołu oraz powyżej w miejscach powstałych wykwitów i odparzeń. Cały detal architektoniczny w postaci wnęk okiennych, gzymsów, zdobienia i wzoru na gzymsie głównym zostanie odnowiony, poddany renowacji lub odtworzony.

W związku z faktem iż budynek kościoła wpisany jest do wojewódzkiego rejestru zabytków pod nr 2505 wymagane jest pozwolenie Konserwatora Zabytków na prowadzenie prac remontowych.

5. Charakterystyka i opis stanu istniejącego budynku

Charakterystyka obiektu

Kategoria obiektu	X
Współczynnik kategorii obiektu (k)	6
Współczynnik wielkości obiektu (w)	2

Wymiary:

Długość zabudowy: 25,3 m

Szerokość budynku: 15 m

Wysokość elewacji frontowej (do gzymsu): 6,93 m

Powierzchnia zabudowy budynku: 280 m²

Kubatura brutto budynku ok. 1912 m³

5.1 Rys historyczny

Budynek kościoła został wzniesiony pod koniec XIII wieku, spalony w połowie XV wieku przez husytów. W drugiej połowie XVI wieku odbudowany i rozbudowany o kaplicę i kruchtę z renesansowym szczytem. Kościół ponownie został rozbudowany w połowie XIX wieku, wtedy to Pisarzowice stały się samodzielną parafią a kościół zmienił wezwanie z św. Trójcy na św. Michała Archanioła.

„Kościół usytuowany został w centrum miejscowości, na placu otoczonym kamiennym ogrodzeniem z ażurowymi przęsłami. Po zachodniej stronie kościoła znajduje się cmentarz. Świątynia jest orientowana, z prostokątną, dwuprzęsłową nawą i trójbocznie zamkniętym prezbiterium. Po stronie północnej i południowej prezbiterium znajdują się prostokątne pomieszczenia – kaplica i zakrystia. Na osi kościoła, po stronie zachodniej postawiona została czworoboczna wieża, a po obu jej stronach niższe, prostokątne przybudówki (północna równa szerokością wieży oraz węższa południowa, w której znajdują się schody). Kościół jest murowany z cegły i kamienia, oskarpowany i gładko otynkowany. W nawie znajdują się otwory okienne zamknięte łukiem pełnym, w dobudówkach i w przyziemiu wieży otwory okienne mają kształt prostokątów. Świątynia kryta jest dachami: siodłowym (nawa i kruchta), wielopołaciowym (prezbiterium) i pulpitowymi (kaplica, zakrystia i dobudówki). Elewacja zachodnia kościoła jest trójosiowa ze znajdującą się w osi środkowej dominującą wieżą i niższymi dobudówkami w osiach bocznych. W dolnej kondygnacji, na tle podwójnej, ostrołukowej blendy znajduje się prostokątny otwór wejściowy. W drugiej kondygnacji wieża z czworobocznej przechodzi w ośmioboczną z tworami okiennymi na przemian okrągłymi i zamkniętymi łukiem pełnym. Wieża nakryta jest

ośmiobocznym hełmem z latarnią. Elewacja południowa kościoła w części wieżowej dekorowana jest podwójną ostrołukową blendą”.

Źródło: Oprac. Aleksandra Ziółkowska, OT NID w Opolu, 29.12.2014 r.

www.zabytek.pl

5.2 Funkcja obiektu,

Od chwili powstania aż do dziś obiekt pełni funkcję budynku kultu religijnego.

5.3 Opis stanu istniejącego i elewacji budynku.

Opracowanie projektowe dotyczy wyłącznie remontu elewacji zewnętrznej budynku oraz wieży kościoła. Wnętrze i mury kościoła poza opracowaniem. Ściany zewnętrzne – murowane z cegły pełnej na zaprawie cementowo-wapiennej. Dach o konstrukcji drewnianej kryty dachówką ceramiczną – karpiołką układaną w koronkę. Elewacja frontowa w poziomie cokołu z tynkiem gładkim cementowo – wapiennym. Tynk w 2010 roku został poddany renowacji zgodnie z pozwoleniem OWKZ nr 165/N10 z 23.03.2010 r. Tynki na cokole i elewacjach cem.- wap. w średnim stanie technicznym, z niewielkimi miejscowymi odparzeniami w strefie cokołu. W większości farba na elewacji wyblakła, wypłukana oraz posiada zabrudzenia widoczne w szczególności na elewacji północnej.

W elewacjach budynku kościoła występuje skąpy detal architektoniczny w postaci dwóch symetrycznych blend łukowych na osi wejścia głównego do budynku oraz po prawej stronie wieży (przy schodach na wieżę). Dodatkowo przy wejściu bocznym występuje zdobiony gzymsami i trzema kolumnkami tympanon. Nawa główna oraz wieża również zakończona prostym gzymsem przy linii okapu dachu. W przeważającej części budynku występują tynki gładkie – filcowane (cementowo – wapienne). Ogólny stan tynków dobry. Jednakże w strefie przy cokołowej widoczne wysolenia oraz odparzenia tynku. Proces ten spowodowany jest podciąganiem kapilarnym wody wraz z solami zawartymi w gruncie oraz prawdopodobnie użytą nieodpowiednią zaprawą tynkarską oraz farbą, która nie przepuszcza pary wodnej tworząc zbyt szczelną przeponę. W pozostałej części budynku tynki w dobrym stanie. W częściach północnej elewacji i wieży kościoła występują wykwyty w postaci grzybów i glonów spowodowane zawilgoceniem powierzchniowym elewacji oraz brakiem doświetlenia przez słońce części elewacji.

W poziomie ścian fundamentowych budynek kościoła został zabezpieczony przy użyciu izolacji przeciwwilgociowej. Pionowe ściany fundamentowe wokół kościoła zostały zabezpieczone grubowarstwową powłoką bitumiczną uszczelniającą fundament. Dodatkowo fundament zabezpieczono folią kubełkową oraz wykonano opaskę z żwiru płukanego. Wszystkie rury spustowe i rynny wpięte do systemu odwodnienia dachu.

W celu naprawy i remontu istniejących tynków zaplanowano skucie strefy przy cokołowej tynków oraz uzupełnienie tynkami renowacyjnymi typu WTA z właściwościami magazynowania oraz likwidacji szkodliwych związków soli budowlanych. W części porażonej przez grzyby i glony zaplanowano zatruć

mikroorganizmów przy użyciu chemii budowlanej oraz zastosowanie odpowiednich gruntów i farb do zabytków. Kolorystyka elewacji zostanie uzgodniona z WUOZ w Opolu.

5.4 Dokumentacja zdjęciowa

Elewacja boczna kościoła (północna)

Elewacja (wschodnia) - od strony głównej ulicy

Elewacja boczna kościoła (północna)

Elewacja zachodnia kościoła – widok wieży

Elewacja południowa kościoła – widok wejścia bocznego

6. Ogólna charakterystyka materiałowa

Do remontu obiektu zaproponowano specjalistyczne materiały najwyższej klasy z uwzględnieniem charakteru i obecnego stanu technicznego obiektu. Do remontu elewacji i termomodernizacji elewacji przewidziano system **konserwacji murów oparty na tynkach renowacyjnych WTA** posiadających odpowiednią dyfuzyjność oraz zdolność magazynowania zawartych w murze soli (chlorków, azotanów i siarczanów). Jednocześnie zaplanowano wzmocnienie istniejących tynków powyżej cokołu poprzez wzmocnienie oraz hydrofobizację tynków. Finalnie po odpowiednim przygotowaniu podłoża oczyszczeniu, hydrofobizacji oraz po usunięciu zanieczyszczeń zostanie wykonana ostateczna warstwa – powłoka malarska wraz z kolorystyką budynku.

6.1 Ogólny opis remontu elewacji budynku kościoła

W związku z faktem iż tynki zewnętrzne budynku w strefie cokołu są zniszczone, a elewacja w pozostałych częściach jest wyblakła i silnie zabrudzona (porażona grzybami) zaleca się wykonanie następujących prac:

1. Skucie tynków w poziomie cokołu na wysokość 1,5-2,0 metra,
2. Wykonanie nowych tynków drobnoziarnistych typu WTA wraz z dopasowaniem do istniejącej faktury,
3. Czyszczenie elewacji za pomocą wody pod ciśnieniem oraz środków do dezynfekcji podłoża zaatakowanego przez mikroorganizmy,
4. Renowacja i zabezpieczenie – hydrofobizacja istniejącego detalu architektonicznego,
5. Wzmocnienie i hydrofobizacja tynku,

6. Malowanie elewacji farbami przeznaczonymi do zabytków,
7. Wymiana obróbek i pokrycia wieży kościoła na blachę miedzianą,

Ogólny opis remontu elewacji

Cokół budynku

- Usunięcie wszystkich nienośnych i zawilgoconych fragmentów starego tynku
- Umycie elewacji wodą pod ciśnieniem
- W miejscach zawilgoconych należy wykonać trójwarstwowy tynk renowacyjny STO MURISOL VS/GP/SP
- Pozostałe fragmenty tynku należy uzupełnić lekkim wapienno-trassowym tynkiem podkładowym STO TRASS PORENPUTZ.
- Całą powierzchnię cokołu należy zagruntować preparatem wzmacniającym STO PRIM GRUNDEX w rozcieńczeniu 1:1 z STO FLUID AF
- Zazbrojenie całej powierzchni cokołu warstwą siatki STO GLASFASERGEWEBE i masą zbrojeniową np. STO ISPO Nr. 1

- Wykonać warstwę filcówki mineralnej z mikrowłóknem STO ISPO KLASYK
- Przy styku cokołu z gruntem lub chodnikiem bezwzględnie należy wykonać fasetę uszczelniającą z materiału STO FLEXYL – poprzez dwukrotne pędzlowanie od poziomu 0 do +20 powyżej terenu
- Wykonanie powłoki gruntującej z gruntu hydrofobizującego STO PRIM MICRO lub Sto Hydrogrund
- Jako powłokę malarską należy zastosować dwukrotne malowanie farbą krzemoorganiczną Sto Color Sil lub STO Color Lotusan G w odpowiednich kolorach - wg projektu kolorystyki.

W przypadku przedmiotowych elewacji zakłada się wykonanie jednakowych wypraw tynkarskich i powłok końcowych, z uwzględnieniem usytuowania i charakteru elewacji.

Na elewacji głównej przewidziano wyprawę mineralną typu Sto ispo Klasyk oraz dodatkowo malowane farbą Sto Color Sil lub STO Color Lotusan G z dodatkiem grzybo i glonobójczym G. Takie rozwiązanie znacząco podnosi odporność mechaniczną i biologiczną elewacji.

Ze względu na charakter rozwiązań technologicznych zastosowanych w opracowaniu przyjęty system i materiały nie mogą parametrami technicznymi i użytkowymi odbiegać od przyjętych w projekcie i muszą stanowić kompatybilny system jednego producenta.

W przypadku zastosowania innych rozwiązań autorzy projektu nie ponoszą odpowiedzialności za wyniki z tego tytułu szkody.

Elewacja główna – powyżej cokołu

- Usunięcie wszystkich nienośnych fragmentów starego tynku oraz nienośnych powłok malarskich,
- Bezwzględnie należy usunąć wszystkie fragmenty zapraw gipsowych szczególnie w obrębie okien i parapetów,
- Umycie elewacji wodą pod ciśnieniem,
- Dezynfekcja części tynków przy użyciu preparatu Sto Prim Fungal,
- Wszystkie ubytki tynku należy uzupełnić lekkim wapienno - trassowym tynkiem podkładowym STO TRASS PORENPUTZ lub mniejsze ubytki za pomocą STO ISPO KLASYK
- Całą powierzchnię elewacji należy zagruntować preparatem wzmacniającym STO PRIM SILIKAT lub Sto HYDROGRUND w zależności od użytej farby,
- Przy styku elewacji i obróbek blacharskich (pas ok 5-8 cm nad obróbkami) bezwzględnie należy wykonać fasetę uszczelniającą z materiału STO FLEXYL
- Jako powłokę malarską należy zastosować dwukrotne malowanie farbą silikatową Sto Color Sil lub STO Color Lotusan G w odpowiednich kolorach - wg projektu kolorystyki.

Detal architektoniczny:

Gzysy

- Całą powierzchnię detalu należy starannie oczyścić z luźnych elementów i nienośnych powłok malarskich
- Pozostałe elementy należy wzmocnić strukturalnie środkiem STO PRIM GRUNDEX
- Uzupełnić ubytki zaprawą do odtwarzania gzysów STO MURISOL ZSP i ZSW
- Wykonanie powłoki gruntującej z gruntu hydrofobizującego STO PRIM MICRO
- Jako powłokę malarską należy zastosować dwukrotne malowanie farbą silikatową Sto Color Sil lub STO Color Lotusan G w odpowiednich kolorach - wg projektu kolorystyki.

Portal wejściowy – elewacja zachodnia,

Luźne tynki przy portalu wejściowym należy skuć a następnie wykonać nowe tynki przy pomocy tynków renowacyjnych Sto Murisol WTA lub Sto Porenputz – tynk z trassem. Tak przygotowaną fasadę należy zagruntować i pomalować farbą Sto Color Lotusan.

Elementy metalowe

Elementy należy oczyścić ze starych powłok, zabezpieczyć antykorozyjnie środkiem Sto Prim Corostop oraz dwukrotnie pomalować powłoką Sto Top Color. Uwaga nie należy malować elementów z blachy miedzianej. Istniejące obróbki blacharskie zabezpieczyć przed malowaniem.

Elementy drewniane

Elementy należy oczyścić ze starych powłok, zabezpieczyć środkiem STO ALLGRUND AF oraz dwukrotnie pomalować powłoką Sto Top Color lub Dryonic Wood.

Kratki, rury

Wszelkiego rodzaju rury, kratki nawiewno - wywiewne należy wyczyścić, ewentualnie wymienić na nowe, większość kratek w elewacji wykonana ze blachy nierdzewnej nie wymaga malowania.

Instalacje kablowe, instalacja odgromowa

Budynek posiada istniejące przyłącze energetyczne – napowietrzne (230V) doprowadzone za pośrednictwem izolowanego przewodu, przyłącze telefoniczne oraz istniejącą instalację odgromową poprowadzoną po elewacji budynku. Istniejące okablowanie do zachowania, należy zabezpieczyć przed malowaniem i podczas prac tynkarskich.

Izolacja pionowa ściany fundamentowej pod poziomem terenu

- W budynku kościoła została wykonana izolacja pionowa ścian fundamentowych wraz z zabezpieczeniem folią oraz pasem ze żwiru płukanego (poza zakresem opracowania)

Remont dachu wieży, wymiana pokrycia dachowego:

W projekcie przewidziano remont elementów dachu wraz z wymianą pokrycia dachowego na wieży budynku kościoła. W pierwszej kolejności należy usunąć starą blachę ocynkowaną – pomalowaną farbą. Jednocześnie należy skontrolować stan elementów więźby dachowej typu: krokwie, płatwie, deskowanie oraz pozostałe elementy. Elementy porażone przez szkodniki drewna lub grzyby należy wymienić na nowe oraz zaimpregnować. Obudowy elementów drewnianych wieży należy wyszlifować, zaimpregnować a w razie potrzeby zniszczone elementy desek wymienić na nowe. Na zwieńczeniu wieży i połączeniu z gzymsem montować systemowe obróbki i opierzenia z blachy miedzianej. W ostatniej fazie należy ułożyć nowe pokrycie dachu z blachy płaskiej – miedzianej łączonej na rombek wraz z niezbędnymi obróbkami, instalacją odgromową itp. Zwieńczeniem prac dekarских jest montaż i konserwacja barierki dzwonnicy i konserwacja ośmiu kolumnienek dzwonnicy wieży kościelnej.

7. Ochrona środowiska.

Prowadzenie prac budowlanych nie będzie powodować żadnych zagrożeń dla środowiska, oraz higieny, zdrowia użytkowników i otoczenia. Odpady budowlane i materiały z rozbiórek nie nadających się do użytku należy

składować na wysypisku wskazanym do tego celu. Po zakończeniu procesu inwestycyjnego wywieźć na odpowiednie składowiska odpadów.

Ze względu na charakter inwestycji, brak zmian sposobu oddziaływania na środowisko, zadanie zgodnie z rozporządzeniem nie podlega obowiązkowi przeprowadzenia postępowania i uzyskania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach inwestycji.

8. Ochrona p.poż.

Kategoria X - budynki kultu religijnego

- 1. klasyfikacja obiektu ZL I (kultu religijnego) wysokość bez uwzględnienia wieży do 12 m – N - niski**
- 2. strefy pożarowe – 1 strefa w budynku**
- 3. zagrożenie wybuchem- nie występuje**
- 4. klasa odporności pożarowej „D” - jedna kondygnacja**
- 5. drogi ewakuacyjne- istniejące wyjścia z kościoła**
- 6. zabezpieczenie przeciwpożarowe instalacji użytkowych – nie dotyczy**
- 7. elementy wykończenia wnętrza – nie objęte opracowaniem**
- 8. instalacja sygnalizacyjna alarmowa – nie dotyczy**
- 9. instalacja wodociągowa p.poż – nie dotyczy**
- 10. urządzenia piorunochronne – należy zachować istniejącą instalację odgromową.**
- 11. wyposażenie w podręczny sprzęt gaśniczy – poza opracowaniem remontu elewacji**
- 12. zaopatrzenie w wodę do zewnętrznego gaszenia pożaru – hydranty zlokalizowane przy ul. Opolskiej**
- 13. drogi pożarowe- istniejąca droga pożarowa wzdłuż elewacji wschodniej ul. Opolskiej – bez zmian**
- 14. certyfikacja wyrobów: projektowane tynki oraz elementy wykończenia elewacji posiadają klasyfikację NRO**

Projektowane remont elewacji budynku oraz wymiany pokrycia dachu wieży nie ingeruje w konstrukcję budynku takie jak ściany zewnętrzne, wewnętrzne, stropy, konstrukcja dachu. Przy ewentualnych dalszych przebudowach należy zapewnić powyższym elementom wymaganą klasę odporności pożarowej zgodną z par. 216.1. warunków technicznych.

Przedmiotowe zadanie nie wymaga uzgodnień Straży Pożarnej.

Wszystkie elementy zastosowane w projekcie posiadają klasyfikację NRO.

9. Uwagi końcowe

9.1 Zagadnienia BHP

Roboty budowlane należy prowadzić pod nadzorem osoby posiadającej właściwe uprawnienia budowlane.

Roboty budowlane należy prowadzić zgodnie z :

- warunkami technicznymi i odbioru robót budowlanych i montażowych, wyd. przez M.B. i P.M.B., a także ITB- Warszawa 1990 r.
- Rozporządzenie M.B. i P.M.B. z dn. 28-03-1972 r w sprawie Bezpieczeństwa i Higieny Pracy przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych i rozbiórkowych (Dz.U. nr. 13 z dn. 10-04-1972r)

9.2 Atesty materiałowe

Wszystkie materiały zaproponowane w dokumentacji posiadają odpowiednie atesty PZH, Aprobaty ITB, znaki budowlane „B” i są zgodne z PN.

10. B i O Z

Informacja dotycząca bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

INFORMACJI BiOZ, w świetle obowiązujących przepisów prawa, powinna stanowić integralny element projektu budowlanego, a następnie ma służyć jako podstawa do opracowania PLANU BiOZ przez kierownika budowy / robót.

1. Podstawa prawna.

Ustawa „Prawo budowlane” z dnia 7 lipca 1994 r. (Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późniejszymi zmianami) ze szczególnym uwzględnieniem art. 21a, ust.4.

Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dziennik Ustaw Nr 216 Poz. 1824)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dziennik Ustaw Nr 71 Poz. 649)

2. zakres robót budowlanych:

Należy wymienić szczegółowy zakres przewidzianych prac, w tym:

2.1. Zagospodarowanie i oznakowanie placu budowy.

- a) ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,
- b) wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- c) doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody

- d) odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- e) urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- f) zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- g) zapewnienia właściwej wentylacji,
- h) zapewnienia łączności telefonicznej,
- i) urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

2.2. Roboty ziemne

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu organizacji robót określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót. Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,
- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

2.3. Rozładunek i montaż rusztowań elewacyjnych.

2.4. Roboty rozbiórkowe i demontażowe, w tym: demontaż istniejącej obróbki blacharskiej, skucie niespójnych z podłożem fragmentów istniejącego tynku, zdemontowanie wszystkich zbędnych elementów i przewodów instalacyjnych z powierzchni elewacji, itp.

2.5. Roboty budowlane związane z realizacją projektowanych zadań :

- ◆ Usunięcie brudu i kurzu mechanicznie / ręcznie lub przy użyciu wysokociśnieniowego urządzenia zmywającego strumieniem pary wodnej lub wody.
- ◆ W przypadku ujawnienia objawów korozji biologicznej - neutralizowanie glonów, grzybów itp. wodorozcieńczalnym preparatem uniemożliwiającym rozwój mikroorganizmów.
- ◆ Wykonanie warstwy ocieplenia ścian ze styropianu.
- ◆ Montaż obróbek blacharskich i innych elementów uzupełniających.
- ◆ Demontaż rusztowań elewacyjnych i załadunek na środki transportu.

- ♣ Uprzątnięcie placu budowy i jego otoczenia oraz wywóz gruzu budowlanego i odpadów na teren miejsca utylizacji lub składowiska odpadów.

3. Istniejące obiekty budowlane:

W obrębie działki objętej projektem, oprócz obiektu, którego dotyczy projekt budowlany, nie występują w bezpośrednim sąsiedztwie obiekty budowlane z wyjątkiem przylegającego do budynku betonowego muru stanowiącego ogrodzenie sąsiedniej posesji (od strony północnej).

Elementy zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Ze względu na konieczność ustawienia lub podwieszenia rusztowania nad przylegającymi budynkami należy uzgodnić z właścicielem lub zarządcą przyległych budynków sposób montażu i komunikacji rusztowania na tylnej ścianie, do której przylegają budynki. Okoliczności takie należy uwzględnić planując komunikację pracowników budowy, transport materiałów budowlanych i elementów oraz stanowiska ich przygotowania do wbudowania / montażu.

Trakty komunikacyjne w strefie robót oraz wejścia do budynku należy zabezpieczyć daszkami przed ryzykiem przypadkowego upadku przedmiotów z wysokości (praca na rusztowaniach elewacyjnych).

4. Zagrożenia przewidywane w trakcie realizacji robót

W związku z tym, że roboty będą prowadzone na rusztowaniach elewacyjnych, wystąpi ryzyko upadku z wysokości ponad 5,0 m ponad poziomem terenu.

Należy ponadto uwzględnić ryzyko zdarzeń zagrażających zdrowiu pracowników podczas montażu i demontażu rusztowań. Konieczne będzie wyznaczenie zamkniętych stref ochronnych.

Wystąpi ryzyko upadku ciężkich i niebezpiecznych przedmiotów ze znacznej wysokości podczas transportu pionowego materiałów oraz elementów montażowych. Konieczne będzie wydzielenie i oznaczenie zamkniętych stref ochronnych.

Przewidziane w projekcie materiały budowlane i elementy montażowe zostały sprawdzone i odpowiednio atestowane pod względem bezpieczeństwa stosowania i eksploatacji. W związku z tym niedopuszczalne są jakiegokolwiek odstępstwa od zaprojektowanej technologii robót oraz nie konsultowane z autorem projektu zastępowanie produktów przyjętych w projekcie jakimikolwiek substytutami.

Ze względu na trakty komunikacyjne znajdując się w strefie robót lub bezpośrednio sąsiadujące z placem budowy, należy bezwzględnie oddzielić strefę robót od tras ruchu pieszych i pojazdów.

5. Rusztowania elewacyjne.

Ze względu na parametry obiektu należy opracować indywidualny projekt montażowy rusztowań sporządzony przez osoby do tego uprawnione.

Rusztowania powinny być one oznaczone znakiem bezpieczeństwa „B” lub objęte indywidualnym atestem producenta.

Montaż rusztowań elewacyjnych należy wykonywać zgodnie z instrukcją dostarczoną przez ich producenta.

Montaż i demontaż rusztowań powinny być realizowane przez osoby przeszkolone w zakresie tych robót oraz eksploatacji rusztowań, pod kierunkiem osoby upoważnionej i uprawnionej do kierowania takimi robotami.

Podczas wznoszenia i rozbiórki rusztowań należy wyznaczyć strefę niebezpieczną i wygrodzić ją w trwały sposób oraz odpowiednio oznakować.

Zasięg strefy niebezpiecznej wynosi w tym przypadku nie mniej niż 1/10 wysokości rusztowania, lecz co najmniej 6,0 m.

Zabronione jest ustawianie i rozbieranie rusztowań:

- ◆ o zmroku, bez stosowania wystarczającego oświetlenia sztucznego,
- ◆ podczas gęstej mgły i opadów atmosferycznych,
- ◆ w czasie burz oraz wiatru o prędkości powyżej 10 m/s.

Rusztowania należy ustawiać na terenie utwardzonym lub za pośrednictwem drewnianych podkładów. Musi być ono wyposażone w pionowe komunikacyjne o rozstawie nie większym niż 40,0 metrów oraz w instalację piorunochronną (lub połączone ze zwodami instalacji odgromowej budowli).

Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach, traktach pieszych oraz w miejscu przejazdów i przejść, powinny być wyposażone w daszki ochronne na wysokości nie mniejszej niż 2,40 m od poziomu terenu.

Instruktaż pracowników w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Wszystkie osoby zatrudnione przy realizacji robót powinny posiadać aktualne świadectwo okresowego badania stanu zdrowia oraz dokument potwierdzający aktualność okresowego przeszkolenia w zakresie BIOZ.

Niezależnie od tego przed rozpoczęciem realizacji prac wszystkich pracowników ekipy budowlanej należy przeszkolić na stanowiskach pracy. Szkolenie powinno zostać przeprowadzone przez osobę posiadającą odpowiednie kwalifikacje formalne oraz uprawnioną do przeprowadzania szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy.

Szczególną uwagę należy zwrócić na przypomnienie zasad BIOZ w czasie prac na wysokości, demontażu i montażu rusztowań ramowych, transportu pionowego materiałów i elementów budowlanych, rozbiórkowych i gruzu, oraz stosowania przez pracowników odpowiednich środków ochronnych. Po odbyciu instruktażu przeszkoleni pracownicy powinni potwierdzić ten fakt własnoręcznym podpisem na liście obecności, którą należy dołączyć do dokumentacji robót.

Roboty szczególnie niebezpieczne.

Do robót szczególnie niebezpiecznych (wg ustawy Prawo Budowlane, art. 21a ust.2), które objęte są zakresem opracowania należą roboty:

1. których charakter, organizacja lub miejsce prowadzenia stwarza szczególnie wysokie ryzyko powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, a w szczególności przysypania ziemią lub upadku z wysokości (wykopy i prace na wysokości),
2. przy prowadzeniu których występują działania substancji chemicznych lub czynników biologicznych zagrażających bezpieczeństwu i zdrowiu ludzi (demontaże elementów zawierających azbest oraz wełnę szklaną),
3. prowadzone w pobliżu czynnych linii komunikacyjnych,
4. prowadzane przy montażu i demontażu ciężkich elementów prefabrykowanych.

Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania zaprojektowanych robót.

1. Rusztowanie elewacyjne.

- Elementy, wyposażenie i akcesoria służące do zamontowania kompletnego i bezpiecznego dla użytkowników rusztowania elewacyjnego, w tym, oprócz podstawowego wyposażenia bioz, także siatki rusztowaniowe chroniące przed upadkiem materiałów, narzędzi i innych przedmiotów z pomostów rusztowania.
- Szczególnie istotne elementy komunikacji pionowej (podesty i drabinki) zamontowane w sposób zapewniający sprawną i szybką ewakuację ludzi z rusztowań.
- Sposób i zasady prawidłowego i bezpiecznego montażu, demontażu i eksploatacji rusztowań określa instrukcja ich montażu dostarczana przez producenta.

2. Środki ochrony osobistej pracowników związane ze specyfiką wykonywanych robót, przede wszystkim kaski, okulary ochronne do obsługi urządzeń i elektronarzędzi itp., nakolanniki, maski przeciwpyłowe i odzież chroniącą pracownika przed drażniącym pyłem.

3. Elementy tymczasowego ogrodzenia i wydzielenia strefy pracy na wysokości (rusztowania) oraz stanowisk przygotowania zapraw, mas tynkarskich i innych materiałów.

4. Odpowiedni sprzęt i urządzenia do transportu poziomego i pionowego materiałów budowlanych, w tym do transportu ciężkich i wielkowymiarowych paneli elewacyjnych.

5. Gotowe lub przygotowane na budowie elementy do zabezpieczenia wykopów wąskoprzeźrzennych przed osunięciem gruntu.

6. Tablice informacyjne i ostrzegawcze, w szczególności: aktualizowana na bieżąco tablica informacyjna budowy.

7. Podręczne środki ochrony przeciwpożarowej.

8. Apteczka podręczna wyposażona ze szczególnym uwzględnieniem ewentualnej konieczności udzielania pierwszej pomocy ofiarom wypadków na stanowiskach pracy.

Konieczność sporządzenia planu BIOZ

Na podstawie art. 21a ust. 4 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – „Prawo budowlane”

(Dz. U. z 2000 r. Nr 106, poz. 1126, z późniejszymi zmianami), kierownik budowy, kierownik robót lub inna upoważniona osoba legitymująca się aktualnymi uprawnieniami do pełnienia samodzielnych funkcji w budownictwie powinna przed rozpoczęciem robót sporządzić plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Plan BIOZ powinien uwzględniać:

1. przewidywane zagrożenia, które mogą wystąpić podczas realizacji pełnego zakresu robót.
2. Wydzielenie i oznakowanie miejsca prowadzonych robót.
3. Przeprowadzenie instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót.
4. Sposób przechowywania i przemieszczania materiałów, sprzętu i narzędzi.
5. Zapewnienie bezpiecznej komunikacji, umożliwiającej sprawną i szybką ewakuację ludzi na wypadek pożaru, awarii lub innych zagrożeń.
6. Zagospodarowanie planu budowy.
7. Warunki socjalne i higieniczne.
8. Montaż, demontaż i użytkowanie rusztowań elewacyjnych.
9. Warunki bezpieczeństwa przy pracy na poziomie terenu, w strefie rusztowań elewacyjnych.
10. Rozmieszczenie urządzeń przeciwpożarowych wraz z parametrami poboru mediów, punktami czerpakowymi, zaworami odcinającymi, drogami dojazdowymi.
11. Rozmieszczenie sprzętu ratunkowego niezbędnego przy prowadzeniu robót budowlanych.
12. Rozmieszczenie i oznaczenie granic obszarów wewnętrznych i zewnętrznych stref ochronnych, wynikających z przepisów odrębnych, takich jak strefy magazynowania i składowania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych, strefy pracy sprzętu zmechanizowanego i pomocniczego;
13. Rozmieszczenie placów produkcji pomocniczej, takich jak węzły produkcji betonu cementowego i asfaltowego, prefabrykatów itd.;
14. Przedstawienie rozwiązań układów komunikacyjnych, transportu na potrzeby budowy oraz ogrodzenia terenu.
15. Lokalizację pomieszczeń socjalnych i higieniczno-sanitarnych.
16. Informację o wydzieleniu i oznakowaniu miejsca prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia;

17. Informację o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.
18. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie, w tym zapewniających bezpieczną i sprawną komunikację, umożliwiającą szybką ewakuację na wypadek pożaru, awarii i innych zagrożeń;
19. Wskazanie miejsca przechowywania dokumentacji budowy oraz dokumentów niezbędnych do prawidłowej eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych.

Szczegółowe wymagania odnośnie zakresu i zawartości Planu BIOZ wymienia Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126).

III. Część rysunkowa - KOLORYSTYKA

Rys. A-PS Plan sytuacyjny PS	skala 1:500
Rys. AR-01 Elewacja ZACHODNIA - kolorystyka	skala 1:150
Rys. AR-02 Elewacja POŁUDNIOWA - kolorystyka	skala 1:150
Rys. AR-03 Elewacja PÓŁNOCNA - kolorystyka	skala 1:150
Rys. AR-04 Elewacja WSCHODNIA- kolorystyka	skala 1:150

III a. Część rysunkowa - INWENTARYZACJA

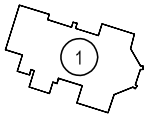
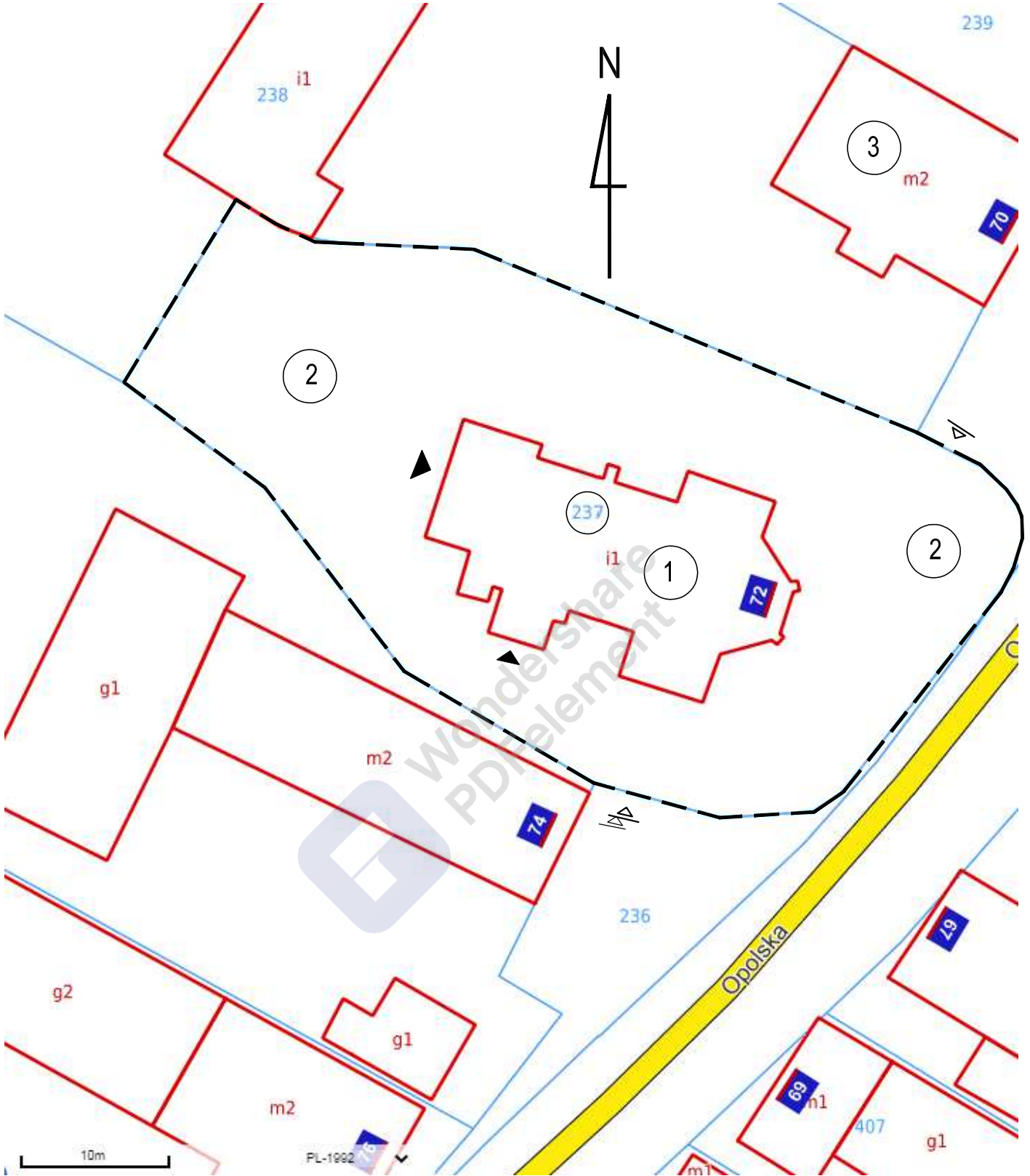
Rys. A-PS Plan sytuacyjny PS	skala 1:500
Rys. AR-01 Elewacja ZACHODNIA - inwentaryzacja	skala 1:150
Rys. AR-02 Elewacja POŁUDNIOWA - inwentaryzacja	skala 1:150
Rys. AR-03 Elewacja PÓŁNOCNA - inwentaryzacja	skala 1:150
Rys. AR-04 Elewacja WSCHODNIA- inwentaryzacja	skala 1:150

Opracowanie:

.....
mgr inż. arch. Jerzy Iwaniec
upr. Nr 07/OPOKK/2010

Budynek KOŚCIOŁA objęty opracowaniem

Granica działki nr 237

nr działki

Cmentarz parafialny

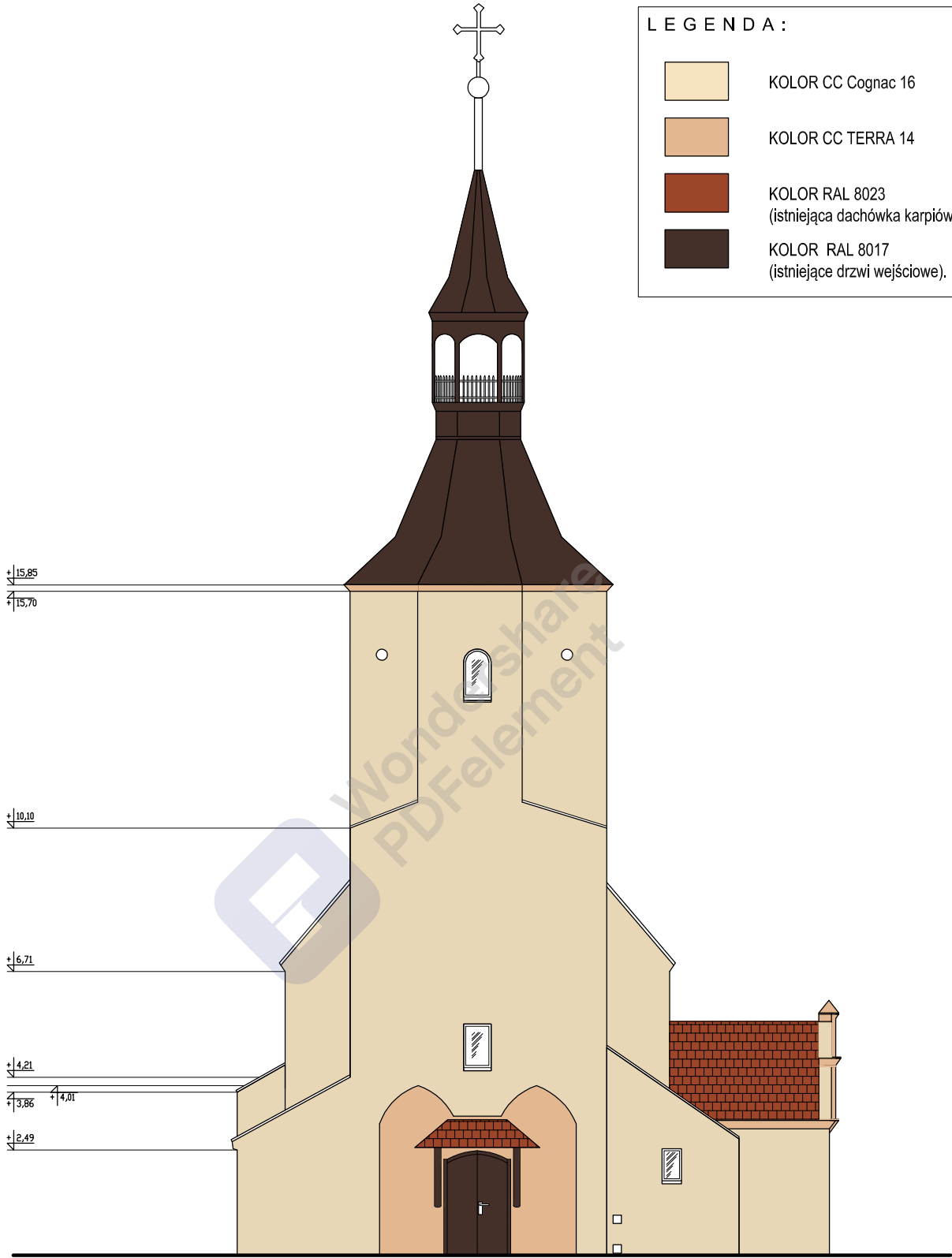
Istniejąca plebania

▲ Główne wejście do budynku

◁ Wjazd na działkę

▲ Boczne wejście do budynku

INWESTOR:		Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archaniola 47-364 Pisarzowice 6, gm .Strzeleczyki	
NAZWA I ADRES: PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOŁA PARAFII Św. Michała Archaniola w Pisarzowicach. LOKALIZACJA: 47-364 Pisarzowice 6a nr działki 237, Obręb 0007 Pisarzowice.	NR RYSUNKU A - P S	 pracownia projektowo- konspiracyjna ul. Chopińska 13 45-430 Opole e-mail: jlw@pki.com 503-497-577	
TYTUŁ: PLAN SYTUACYJNY	SKALA: 1:500	BRANŻA: ARCHITEKTURA	
PROJEKTANT: mgr inż.arch. Jerzy Iwaniec UPRAWNIENIA BUDOWLANE DO PROJEKTOWANIA BEZ OGRAŹCENIA W SPECJALNOŚCI ARCHITEKTURALNEJ NR UPR. 07/OPOKK/2010	PODPIS:	FAZA: INWENTARYZACJA/ PROJ. KOLORYSTYKI DATA: SIERPIEŃ 2023	

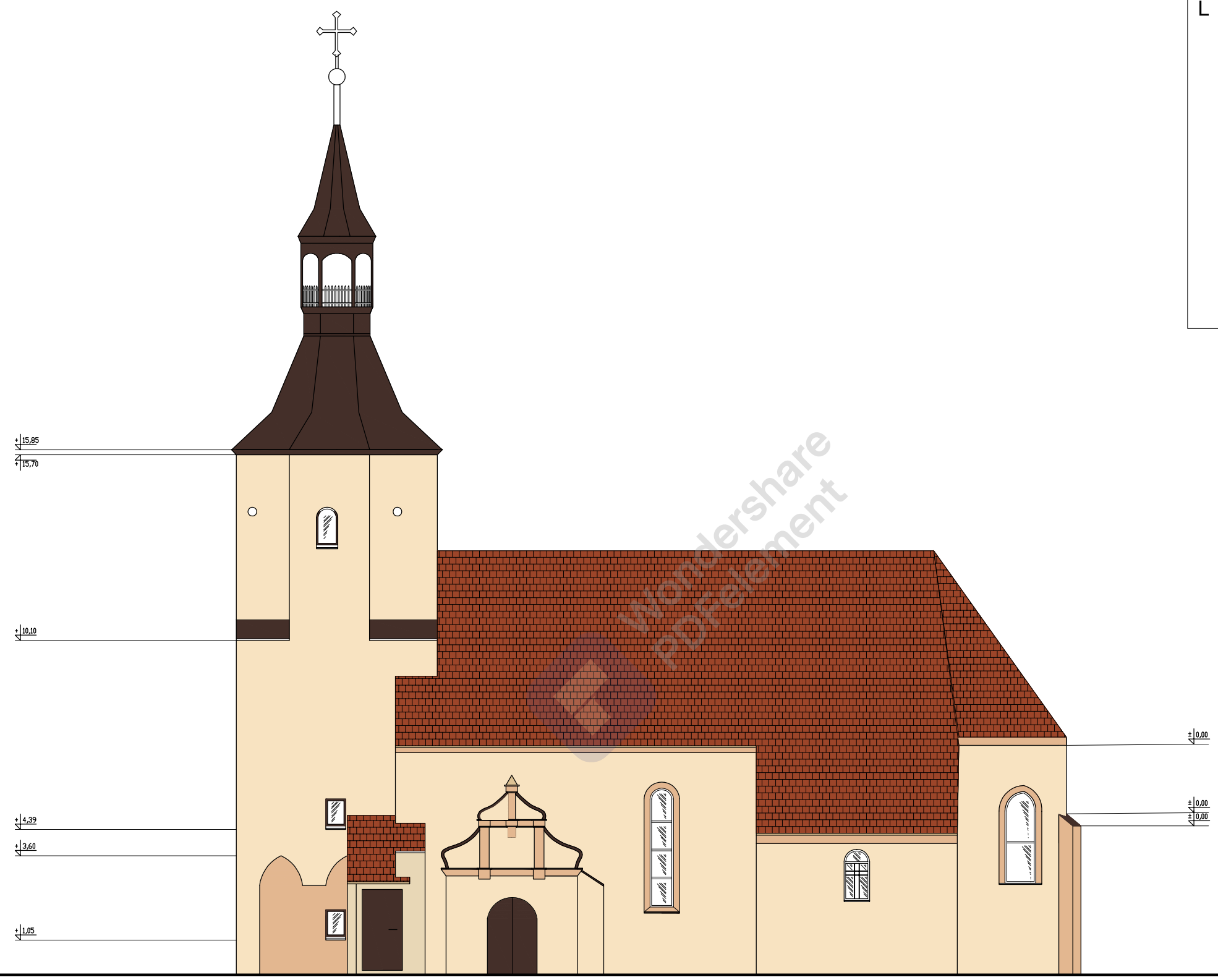

ELEWACJA ZACHODNIA

INWESTOR:		Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archanioła 47-364 Pisarzowice 6, gm .Strzeleczki	
NAZWA I ADRES: PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOŁA PARAFII Św. Michała Archanioła w Pisarzowicach. LOKALIZACJA: 47-364 Pisarzowice 6a ni działki 237, Obręb 0007 Pisarzowice.	NR RYSUNKU AR 1	 pracownia projektowa konsultingowo- usługowa ul. Kłopotnicka 13 45-430 Opole kontakt: jeryz@wp.pl 503-497-577	
TYTUŁ: ELEWACJA ZACHODNIA	SKALA: 1:150	BRANŻA: ARCHITEKTURA	
PROJEKTANT: mgr inż.arch. Jerzy Iwaniec UPRAWNIENIA BUDOWLANE DO PROJEKTOWANIA BEZ OGRAŹCZEŃ W SPECJALNOŚCI ARCHITEKTURALNEJ NR UPR. 07/OPOKK/2010	PODPIS:	FAZA: INWENTARYZACJA	
		DATA: SIERPIEŃ 2023	

LEGENDA :

	KOLOR CC Cognac 16
	KOLOR CC TERRA 14
	KOLOR RAL 8023 (istniejąca dachówka karpiówka)
	KOLOR RAL 8017 (istniejące drzwi wejściowe).

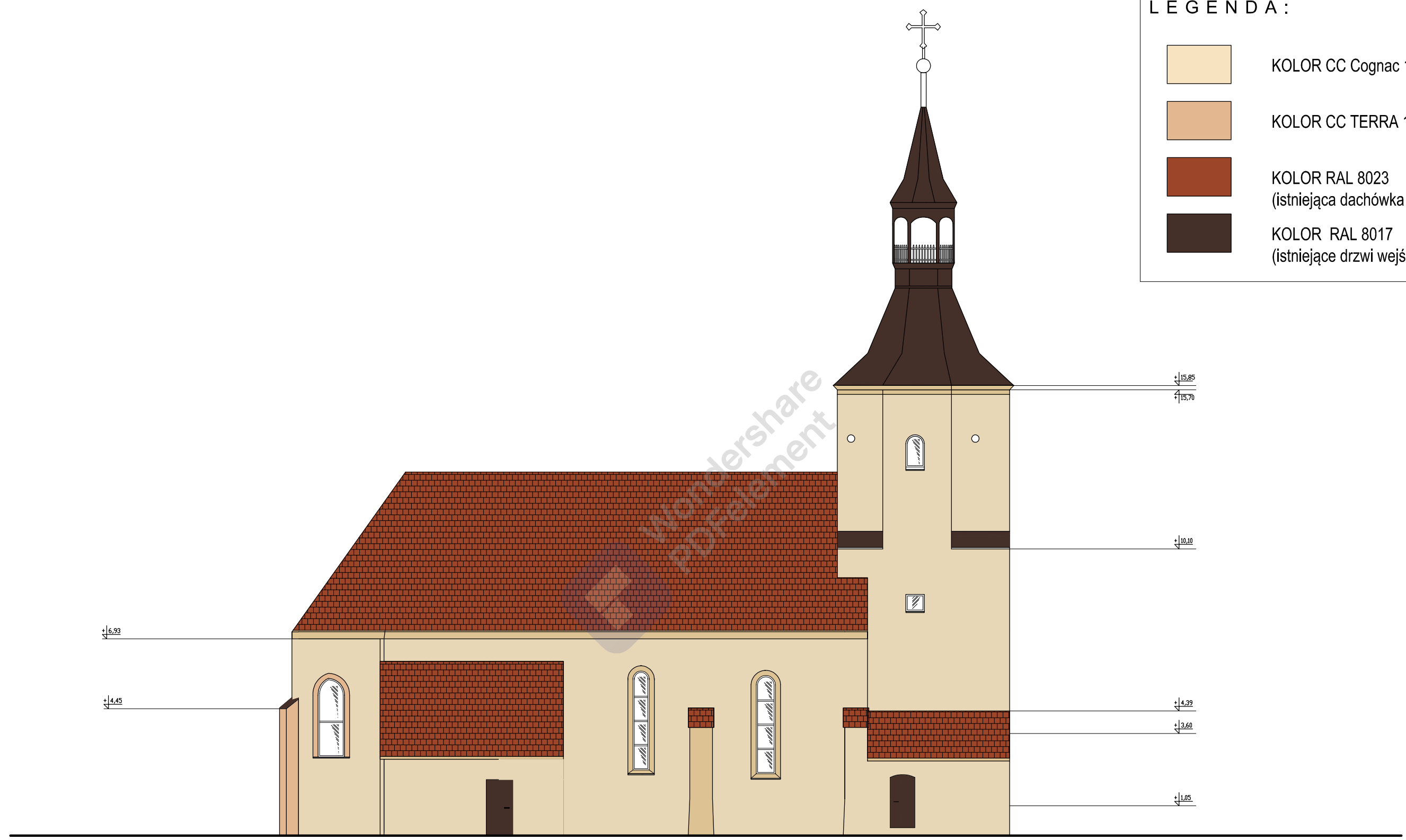

ELEWACJA POŁUDNIOWA

INWESTOR: Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archaniola 47-364 Pisarzowice 6, gm .Strzeleczyki		NR RYSUNKU AR 2	
NAZWA I ADRES: PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOLA PARAFII Św. Michała Archaniola w Pisarzowicach. LOKALIZACJA: 47-364 Pisarzowice 6a nr działki 237, Obręb 0007 Pisarzowice.		BRANŻA: ARCHITEKTURA	
TYTUŁ: ELEWACJA POŁUDNIOWA		SKALA: 1:150	
PROJEKTANT: mgr inż. arch. Jerzy Iwaniec OPRAWNIENIA BUDOWLANE DO PROJEKTOWANIA BEZ OSZCZĘDZEŃ W SPECJALNOŚCI ARCHYTEKTONICZNEJ NR UPN. 07/OPPK/2010		FAZA: INWENTARYZACJA	
		DATA: SIERPIEŃ 2023	

LEGENDA:

- KOLOR CC Cognac 16
- KOLOR CC TERRA 14
- KOLOR RAL 8023 (istniejąca dachówka karpiówka)
- KOLOR RAL 8017 (istniejące drzwi wejściowe).

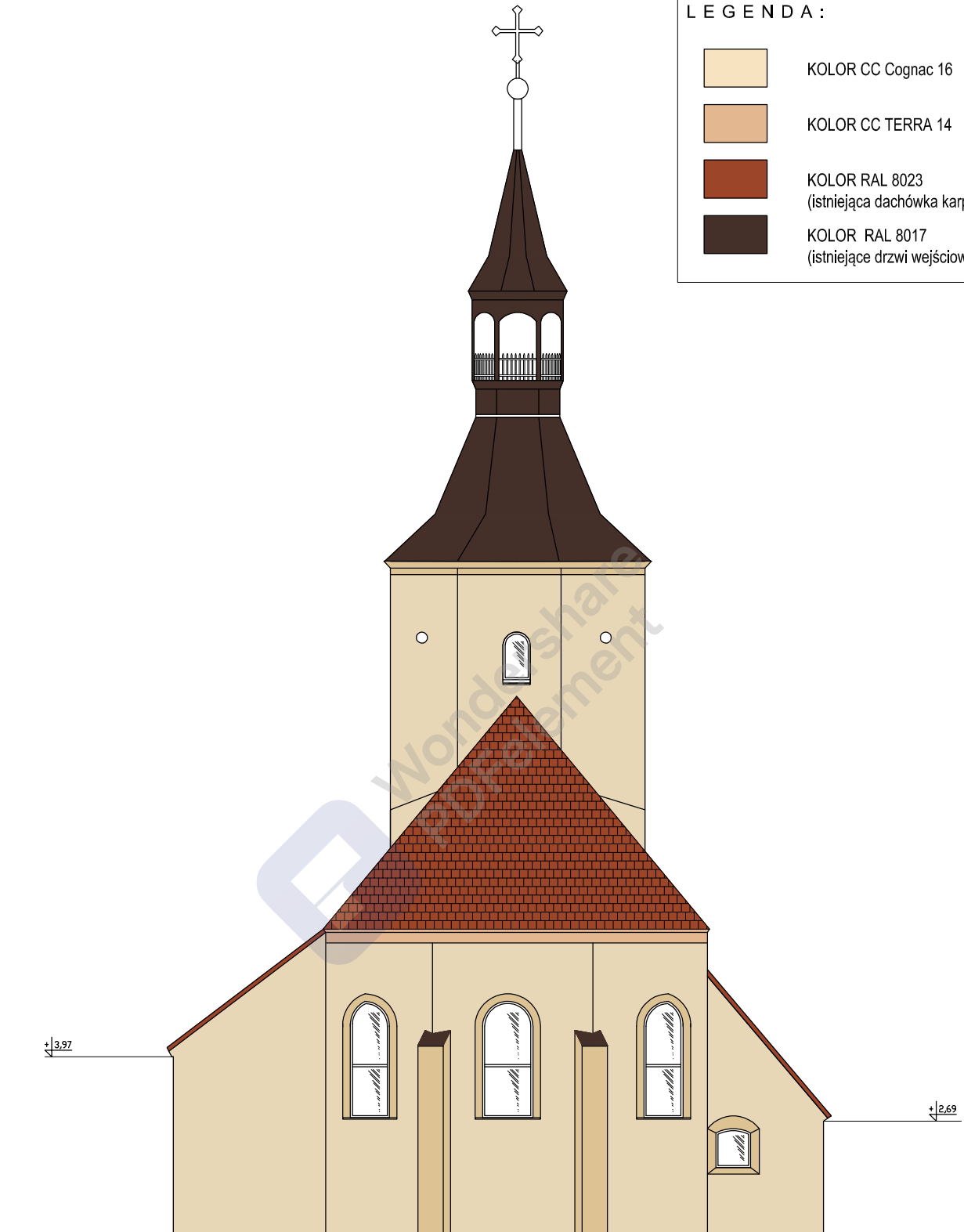

ELEWACJA PÓŁNOCNA

INWESTOR:		Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archaniola 47-364 Pisarzowice 6, gm .Strzeleczyki	
NAZWA I ADRES: PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOŁA PARAFII Św. Michała Archaniola w Pisarzowicach. LOKALIZACJA: 47-364 Pisarzowice 6a nr działki 237. Obręb 0007 Pisarzowice.	NR RYSUNKU: AR 3	 <p>pracownia projektowa i inżynierska ul. Kropockiej 15 44-723 Opole kontakt: jczyzgowan@on.com 503 97 977</p>	
TYTUŁ: ELEWACJA PÓŁNOCNA	SKALA: 1:150	BRANŻA: ARCHITEKTURA	FAZA: INWENTARYZACJA
PROJEKTANT: mgr inż. b.cch. Jerzy Iwaniec OPRAWNIENIA BUDOWLANE DO PROJEKTOWANIA BEZ OŚWIADCZENIA W SPECJALNOŚCI ARCHITEKTONICZNEJ NR UP. 07/OPPK/2010	POOPIS:	DATA: SIERPIEŃ 2023	

LEGENDA :

	KOLOR CC Cognac 16
	KOLOR CC TERRA 14
	KOLOR RAL 8023 (istniejąca dachówka karpiówka)
	KOLOR RAL 8017 (istniejące drzwi wejściowe).

ELEWACJA WSCHODNIA

INWESTOR:		Rzymskokatolicka Parafia Św. Michała Archanioła 47-364 Pisarzowice 6, gm .Strzeleczki	
NAZWA I ADRES: PROJEKT REMONTU ELEWACJI I WIEŻY BUDYNKU KOŚCIOŁA PARAFII Św. Michała Archanioła w Pisarzowicach. LOKALIZACJA: 47-364 Pisarzowice 6a ni działki 237, Obręb 0007 Pisarzowice.	NR RYSUNKU AR 4	 pracownia projektowa konsultingowo- usługowa ul. J. Kasprowicza 13 45-430 Opole biuro@jprz@gmail.com 503497-577	
TYTUŁ: ELEWACJA WSCHODNIA	SKALA: 1:150	BRANŻA: ARCHITEKTURA	
PROJEKTANT: mgr inż.arch. Jerzy Iwaniec UPRAWNIENIA BUDOWLANE DO PROJEKTOWANIA BEZ OGRAŃCZEŃ W SPECJALNOŚCI ARCHITEKTURALNEJ NR UPR. 07/OPOKK/2010	PODPIS:	FAZA: INWENTARYZACJA	
		DATA: SIERPIEŃ 2023	